

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - آگهی های رسمی و قانونی

سال شانزدهم

۲ شنبه ۵ اردیبهشت ماه ۱۳۳۹

شماره ۴۴۳۵

شماره مسلسل ۳۹۶
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۳۹۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه

۲۵ فروردین ماه ۱۳۳۹

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) شورا اول گزارش کمیسیون دادگستری راجع به رد معافیت ادارات دولتی از پرداخت حق الثبت و نیم مشراجرائی
- ۳) شورا اول گزارش کمیسیون کشاورزی راجع به خالصجات
- ۴) بیانات آقای نایب رئیس دائر با برائت از تاز و قوت مرحوم حاج میرزا هاشم آشتیانی
- ۵) بیانات آقای وزیر دارائی در قبال بیانات جلسه قبل آقای دکتر سید امامی
- ۶) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ده بیست و پنج دقیقه صبح ریاست آقای دکتر موسی عمید (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس
رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

- غائبین با اجازه آقایان: امیدسالار
دکتر فریدون افشار، سنندجی،
قریبی، هامری، کدیور، برومند، دکتر
شاهکار، ذوالفقاری، مهندس هدایت،
دکتر امیرنیر، بزرگنیا، استخر،
محمودی، مهدوی، خزیمه علم، دکتر عدل
هدی، دکتر دادفر، کورس، آقایان،
کیو، کاظم شهبانی، دکتر مشیر فاطمی.

دکتر اصلاخان افشار، صداری، حشمتی،
قراگزلو، دولت آبادی، فضائی، نیورتاش
اورنگ، دکتر سید حکمت، ارباب، دکتر
عمید، عباسی، دکتر جهان شاهی، صراف،
زاده، صادق پور شهری، مهندس سلطانی،
سیدی، بزرگ ابراهیمی، دهقان،
امامی، خوشی،
غائبین با اجازه آقایان: دکتر
طاهری، فرش،

نایب رئیس - آقای دکتر سید امامی
دکتر سید امامی در چاپ بیانات
پنده اختیاری شده که اصلاح می کنند
می دم پند نویسی

نایب رئیس - تصویب صورت جلسه
پس از حصول اکثریت اعلام می شود (با ورود
چند نفر عمده برای رأی کافی شد) تصویب
صورت مجلس اعلام میشود.

۳- شورا اول گزارش
کمیسیون دادگستری
راجع به رد معافیت ادارات
دولتی از پرداخت حق
الثبت و نیم مشراجرائی

نایب رئیس - امروز در درجه اول
سئوالات در دستور است و چون سؤالی نیست وارد
دستور می شویم فعلا لایحه مربوط به معافیت
ادارات دولتی از پرداخت حق الثبت و
نیم مشراجرائی ارسال از مجلس سنا مطرح
است که قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری
به مجلس شورای ملی
کمیسیون قوانین دادگستری با
حضور آقایان معاونین وزارت دادگستری و
وزارت دارائی لایحه ارسال از مجلس
سنا راجع به معافیت ادارات دولتی از پرداخت
حق الثبت و نیم مشراجرائی را مورد رسیدگی
قرار داده و پس از مذاکرات لازم با
موافقت نمایندگان دولت مواد مصوبه
مجلس سنا را رد نمود و اینک گزارش رد
آنها به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد:

ماده ۱- ادارات دولتی از پرداخت
هر گونه حق الثبت بابت مرابع و جنگلها
و اراضی خالصه و هر گونه اموال غیر منقول
که از طرف دولت تقاضای ثبت میشود معاف
میشوند دولت موظف است هزینه مقدماتی
ثبت اینگونه املاک را به زبان معارج واقعی
بپردازد

ماده ۲- در کلیه مواردی که بر طبق
مقررات موجود پرداخت نیم مشراجرائی
بهمه صندوق دولت می باشد ادارات
دولتی از پرداخت نیم مشراجرائی خواهند
بود.

ماده ۲ - وزارت دارائی و وزارت
دادگستری مأمور اجرای این قانون
می باشند.

مخبر کمیسیون دادگستری: عمیدی نوری
گزارش از کمیسیون دارائی
به مجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی با حضور آقای
وزیر دارائی لایحه ارسال از مجلس سنا
راجع به معافیت ادارات دولتی از
پرداخت حق الثبت و نیم مشراجرائی را مطرح
و خبر کمیسیون دادگستری را دائر
بر رد آن تأیید و تصویب نمود اینک
گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی: مشایخی

نایب رئیس - کلیات مطرح است کسی
هم اجازه صحبت نخواسته بنابراین رأی گرفته
میشود برای ورود در مواد آقایانی که
موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد

عمیدی نوری: کمیسیون موضوع
لایحه را رد کرده دیگر بحث برای ندارد

نایب رئیس - اینده معلوم بشود که
چیز شده ماده اول قرائت میشود
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱- ادارات دولتی از پرداخت
هر گونه حق الثبت بابت مرابع و جنگلها و
اراضی خالصه و هر گونه اموال غیر منقول
که از طرف دولت تقاضای ثبت میشود معاف
میشوند دولت موظف است هزینه مقدماتی
ثبت اینگونه املاک را به زبان معارج واقعی
بپردازد

نایب رئیس - آقای ارباب مخالفت
نمیدارند

نایب رئیس - شورا اول است ماده
دوم قرائت میشود

همین مذاکرات مشروح بعد از دو و شصتین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

(شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۲- در کلیه مواردیکه بر طبق مقررات موجود پرداخت نیم عشر اجرائی بعهده صندوق دولت میباشد ادارات دولتی از پرداخت نیم عشر معاف خواهند بود

نایب رئیس - کسی اجازه صحبت نخواست مادامه سوم خوانده میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۳ - وزارت دارائی و وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون می باشند.

نایب رئیس - بر میگردد بکمیسیون برای شورود
۳- شور اول گزارش کمیسیون کشاورزی راجع به خالصجات
نایب رئیس - لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بخالصجات شوراول مطرح است قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)
 گزارش از کمیسیون کشاورزی به مجلس شورای ملی
 کمیسیون کشاورزی با حضور آقای معاون وزارت کشاورزی لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بقانون خالصجات را مورد شور و رسیدگی قرارداد و مواد مصوبه مجلس سنارا با اصلاحاتی تصویب نمود اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده ۱- بهره برداری و اداره نمودن خالصجات تا موقعیکه بر طبق قانون فروش و تقسیم خالصجات مصوب آذر ۱۳۳۲ بفرش برسد بر طبق قانون انتقال خالصجات مصوب ۲۹ مرداد ۱۳۳۶ بعهده وزارت کشاورزی خواهد بود.

بهره وزارت کشاورزی مکلف است هرچه زودتر طبق قانون فروش خالصجات املاک خالصه را تقسیم و بفروش برساند تا وقتیکه تمام اراضی خالصه بفروش نرفته هزینه های عمرانی از قبیل تنقیه فغات و برداشت حمل و نقل محصول در موارد ضروری بدون رعایت مناقصه با مسئولیت متصدی مربوطه انجام خواهد گرفت

ماده ۲- حق ریشه و اعیانی کشاورزان در دهات خالصه با رعایت قانون فروش خالصجات مصوب ۲۰ آبان ماه ۱۳۳۴ منحصراً معلق بکشاورزان خواهد بود که آنرا حاصل کردند و قابل انتقال و واگذاری بشخصه یا به امرزرات شخصاً اشتغال ندارند نخواهد بود.

ماده ۳- از تاریخ تصویب قانون مورخ ۲۰ مرداد ۲۸۴۲۰ کلیه حقوق و عواید و نقایح حاصله بیکه اجزای قانون املاک و واگذاری مصوب ۱۲ خرداد ۱۳۲۱ خواهد بود دولت متبذره مشمول قانون بازگشت املاک مورخ ۲۰ مرداد ۱۳۲۸ میباشد و همچنین وظایفی را که طبق قانون ۱۲ خرداد ۱۳۲۱ دولت عهده دار

انجام آن بوده از تاریخ تصویب قانون تأسیس بنگاه خالصجات مورخ ۲۶ مرداد ۱۳۳۴ بعهده اداره املاک و مستغلات پهلوی است کارخانجات و توابع آن (باستثنای کارخانه چشمه آبملی) و عوض املاک تویضی که مورد حکم هیئت های رسیدگی املاک و واگذاری واقع شده و می شود (باستثنای املاک چیرفت) مشمول این ماده نبوده و ملک دولت است.

ماده ۱- کلیه بهره و عواید املاک واگذاری از تاریخ ۱۲ خرداد ۱۳۲۱ تا تاریخ ۲۰ مرداد ۲۸۴۲۰ متعلق بدولت است و همچنین آنچه عواید و وجوه حاصله که از تاریخ ۲۰ مرداد ۱۳۳۴ تا تاریخ ۲۶ مرداد ۱۳۳۶ از طرف دولت وصول شده باشد متعلق بدولت می باشد و استرداد عواید و محصول وصولی املاک مزبور طبق ذوات مربوطه مشمول تبصره ماده ۳ قانون واگذاری تاریخ ۲۰ مرداد ۱۳۲۸ بعهده دولت و نیز دفاع از این دهادی بعهده دولت می باشد و پرداخت بکمیسیون های نقدی موضوع دادنامه هیئت های رسیدگی املاک و واگذاری تا تاریخ ۲۶ مرداد ۱۳۳۴ نیز بعهده دولت خواهد بود تبصره ۲- ابنیه و اراضی کلیه مؤسسات کشاورزی واقع در املاک پهلوی متعلق بدولت است حال اجاره و حق الارض گذشته نیز قابل مطالبه نخواهد بود

ماده ۴- تمقیق دهادی طرح شده و یا طرح دهادی جدید نسبت به زمین یا منافع و حقوق املاک خالصه و مدافعه از دهادی که علیه دولت در مورد عین یا منافع و حقوق خالصجات اقامه شده و یا خواهد شد وصول مطالبات و پرداخت دیون و تعهدات اداره بنگاه خالصجات سابق بعهده وزارت کشاورزی خواهد بود ولی تمقیق و دفاع از دهادی مربوطه با املاک و خالصجاتی که مؤسسات دولتی است ام از آنچه قبلاً طرح شده یا بعداً طرح شود بعهده وزارتخانه و مؤسساتی است که قبلاً در تصرف آنهاست وزارت کشاورزی موظف است اطاعتها و سوابق و رونوشت مصدق مدارک مالکیت مربوطه باین قبیل رقبات را که در خالصه موجود است بوزارتخانه یا مؤسسه مربوطه تحویل نماید.

تبصره ۱- مسئولیت حفاظت و نگهداری کلیه اسناد مالکیت املاک و مستغلات دولتی و انجام تشریفات صدور سند مالکیت املاک از آنکه مورد استفاده وزارتخانه و مؤسسات دولتی واقع و یا در تصرف خالصه باشد در ام از آنچه که وزارتخانهها مستقیماً از بودجه خود خریداری و یا از طریق دیگر تحصیل نموده اند و مالکیت آنها بنام آن وزارتخانه یا مؤسسه و دولت می باشد بعهده وزارت کشاورزی است.

تبصره ۲- نمایندگان مرفعی شهه برای تمقیق و دفاع دهادی خالصه در دادگاهها

میتوانند بعنوان وکیل مدافع از صکلیه حقوق خالصه دفاع نموده و دادگاهها آنها را باین صفت خواهند پذیرفت و در صورت محکوم شدن طرف دعوی وزارت کشاورزی یا وزارتخانه و مؤسسه که حکم بفتح او صادر شده است حق مطالبه خسارت در حق الوکاله را طبق تعرفه وزارت دادگستری خواهد داشت.

ماده ۵- وزارت کشاورزی می تواند در مواردیکه سازش یا استرداد دهادی را مقتضی بداند بیروندهای مربوطه را با اظهار نظر صریح مشاورین حقوقی بکمیسیون از سه نفر قضات عالی رتبه بنا بر معرفی وزارت دادگستری تشکیل می شود ارجاع و کمیسیون نظر صریح خود را نسبت به تمقیق یا استرداد یا سازش دهادی اعلام خواهد شد قبول و عدم قبول نظر کمیسیون و شرایط استرداد یا سازش به پیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود. بهر حال طرف دعوت در قبول این تصمیم مخیر است.

ماده ۶- وزارت کشاورزی و مؤسسات دولتی و اداره املاک و مستغلات پهلوی از پرداخت هر گونه هزینه ثبت املاک و مخارج دادرسی اعم از حق الثبت و هزینه های مقدماتی و نیم عشر اجرائی معاف میباشد.

ماده ۷- در آمد ویژه املاک خالصه پس از وضع مخارج اداری هزینه بنگاهداری و تعمیرات بهره برداری بقیه بخرانه دارینک تحویل میگردد.

ماده ۸- وزارتخانه های کشاورزی و دارائی و دادگستری مأمور اجرای این قانون میباشد.

مخیر کمیسیون کشاورزی - تیمورتاش گزارش از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی - کمیسیون دارائی با حضور آقای وزیر دارائی لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بقانون خالصجات رسیدگی و پس از مذاکرات لازم خبر کمیسیون کشاورزی را تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد - مخیر کمیسیون دارائی مشابهی گزارش از کمیسیون دادگستری

به مجلس شورای ملی
 کمیسیون دادگستری لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بقانون خالصجات را با حضور آقایان معاونین وزارت دادگستری و وزارت کشاورزی مورد رسیدگی قرار داده باخبر کمیسیون کشاورزی موافقت نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخیر کمیسیون دادگستری - هندی نوری
نایب رئیس - کلیات مطرح است آقای مهندس اردبیلی میسألند (بله)

مهندس اردبیلی - بنظر من این دو زمین لایحه ایست که برای املاک خالصه به مجلس آمده است برای اینکه در سال ۳۴ که بنده ریاست کمیسیون کشاورزی را داشته ام لایحه ای برای تقسیم املاک و واگذاری املاک خالصه

میتوانند بعنوان وکیل مدافع از صکلیه حقوق خالصه دفاع نموده و دادگاهها آنها را باین صفت خواهند پذیرفت و در صورت محکوم شدن طرف دعوی وزارت کشاورزی یا وزارتخانه و مؤسسه که حکم بفتح او صادر شده است حق مطالبه خسارت در حق الوکاله را طبق تعرفه وزارت دادگستری خواهد داشت.

ماده ۵- وزارت کشاورزی می تواند در مواردیکه سازش یا استرداد دهادی را مقتضی بداند بیروندهای مربوطه را با اظهار نظر صریح مشاورین حقوقی بکمیسیون از سه نفر قضات عالی رتبه بنا بر معرفی وزارت دادگستری تشکیل می شود ارجاع و کمیسیون نظر صریح خود را نسبت به تمقیق یا استرداد یا سازش دهادی اعلام خواهد شد قبول و عدم قبول نظر کمیسیون و شرایط استرداد یا سازش به پیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود. بهر حال طرف دعوت در قبول این تصمیم مخیر است.

ماده ۶- وزارت کشاورزی و مؤسسات دولتی و اداره املاک و مستغلات پهلوی از پرداخت هر گونه هزینه ثبت املاک و مخارج دادرسی اعم از حق الثبت و هزینه های مقدماتی و نیم عشر اجرائی معاف میباشد.

ماده ۷- در آمد ویژه املاک خالصه پس از وضع مخارج اداری هزینه بنگاهداری و تعمیرات بهره برداری بقیه بخرانه دارینک تحویل میگردد.

ماده ۸- وزارتخانه های کشاورزی و دارائی و دادگستری مأمور اجرای این قانون میباشد.

مخیر کمیسیون کشاورزی - تیمورتاش گزارش از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی - کمیسیون دارائی با حضور آقای وزیر دارائی لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بقانون خالصجات رسیدگی و پس از مذاکرات لازم خبر کمیسیون کشاورزی را تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد - مخیر کمیسیون دارائی مشابهی گزارش از کمیسیون دادگستری

به مجلس شورای ملی
 کمیسیون دادگستری لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بقانون خالصجات را با حضور آقایان معاونین وزارت دادگستری و وزارت کشاورزی مورد رسیدگی قرار داده باخبر کمیسیون کشاورزی موافقت نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخیر کمیسیون دادگستری - هندی نوری
نایب رئیس - کلیات مطرح است آقای مهندس اردبیلی میسألند (بله)

مهندس اردبیلی - بنظر من این دو زمین لایحه ایست که برای املاک خالصه به مجلس آمده است برای اینکه در سال ۳۴ که بنده ریاست کمیسیون کشاورزی را داشته ام لایحه ای برای تقسیم املاک و واگذاری املاک خالصه

نایب رئیس - آقای معاون وزارت کشاورزی

معاون وزارت کشاورزی - (حکیم) - قبلاً باید باستحضار آقایان برسانم که این لایحه برای تقسیم و فروش نیست این لایحه مربوط است ببنگاه خالصجات این بنگاه در تاریخ ۱۳۳۱ در زمان حکومت دکتر مصدق که از اختیارات ایشان استفاده کردند و یک بنگاهی تشکیل شد بعنوان بنگاه خالصجات که در آن بنگاه هم خالصجات دولت و هم املاک و مستغلات واگذاری سرمایه بنگاه شد و تشکیلات جدیدی داد این قانون بعد از انقضا قوانین دکتر مصدق آمده است به مجلس و کمیسیون مشترک مجلسین آن رای داده اند الان این قانون در جریان است و موجود است و نه وزارت کشاورزی نقشه برداری و مهندس در این قانون در این مورد صورت قانونی دارد و بایستی تکلیف این قانون طبق قانون انقضا قوانین دکتر مصدق از طرف مجلسین معلوم شود این قانون رفته است به مجلس سنا مطابق همین نظری که جناب آقای مهندس اردبیلی دارند قسمت بنگاه را از زمین برده اند بهر جهت در این قانونی که الان مطرح است هیئت مدیره و سازمان را از زمین برده اند و آقایان نظر آقا بوده است از این قانون حذف شده و آنچه بیکه در کمیسیون مشترک گذشته است ۳۶ ماده است که در این قانون تبدیل شده است بهشت ماده و این قوانین موادی است از آن قانون مصوب که مورد احتیاج دولت است و تا وقتی که این خالصجات باقی است و هنوز تقسیم نشده بایستی دستگاه اداره کننده ای باشد که اجازه داشته باشد آنرا اداره کند و تا تکلیف این قانون از طرف مجلسین تعیین نشود آن قانون قوت خودش باقی است و مشکلاتی که زعم آن مورد نظرها است به عمل نمی آید مگر با تصویب این قانون

مهندس اردبیلی - از آن قانون چه استفاده ای کرده اند

معاون وزارت کشاورزی - اولاً از قانون فروش خالصجات فروش خالصجات قوت خودش باقی است خالصجات تا وقتی فروش رسیده است بایستی دستگاه آنرا اداره کند و بهره برداری بکنند این گفتم آقا خالصجات را در آن واحد منحل کرد بایستی خالصجات طبق موازین قانونی بین اشخاص تقسیم شود پس از تقسیم بنگاه خالصه و یا اداره خالصه منحل می شود ولی تا وقتی تقسیم بعمل نیامده است نمی شود بنگاه خالصجات یا اداره خالصجات را منحل کرد بایستی یک دستگاهی آنرا اداره بکند اما در باره خالصجات باید به استحضار آقایان برسانم که قانون فروش خالصجات ناظر به خالصجاتی است که در باره آنها دهادی وجود نداشته باشد اگر

خالصجاتی که دهادی در باره آنها مطرح است تا وقتی که دهادی آن با دستگاه قضائی حل نشده و حکم قطعی نفع با به ضرر دولت صادر نگردیده باید دولت اداره بکند در باره نگهداری خالصجات بایستی بنگاهی باشد که این خالصجات را نگهداری بکند (صدر زاده) - آنهایی که دهادی نداشته تقسیم کردند اما در باره مشکلات قانون فروش و قدرت باحال تقسیم شده وجه مشکلاتی دارد آقایان توجه فرمایند تقسیم خالصجات احتیاج دارد باینکه در درجه اول نقشه برداری بشود و ثبت اسناد بتواند حدود اراضی یک ملک را معلوم بکند و بعد تقسیم و تکلیف و طبق اسناد رسمی واگذار بشود و برای اینکار احتیاج هست نقشه برداری ثبت اسناد و نه وزارت کشاورزی نقشه برداری و مهندس در این مورد در این مدت در کلاس مخصوص سه دوره و هر دوره پنجاه نفر آمده اند و اگر بنده نقشه بردار تربیت کرده که بروند اول دهات را نقشه برداری بکنند و این نقشه برداری هم از نظر خالصه و هم از نظر وزارت کشاورزی لازم است که بتوانند افزای و تکلیف را که لازم است برای هر فرد در دهات بکنند این مهندسین شروع بعمل کرده اند و الان ۱۱۸ کبب مهندس در تمام خالصجات مشغول نقشه برداری هستند و پس از نقشه برداری عملیات تقسیم را شروع بکنند و برای استحضار آقایان عرض می کنم که آنچه بیزی که در جریان نقشه برداری است سه فرقه در گرمسار است که ۱۰ کبب نقشه برداری دارند و در گرمسار مشغول نقشه برداری است و در دره امین چهار فرقه در قصر شیرین سه فرقه در خوزستان ۱۱ فرقه در میانند و آب ۱۴ فرقه در سیستان است اما چیزی ها که تا بحال تقسیم نشده و باهالی واگذار گردیده سه فرقه در گرمسار تقسیم شده و اسناد آن را بر ما داده شده سه فرقه در هندوستان ۹ فرقه در فارس بطریق صلح معانی شهر گناوه هم تقسیم شده است نسبت ببقیه هم وزارت کشاورزی و بنگاه خالصجات در حال تهیه وسائل تقسیم است و تقسیم کردن احتیاج دارد با اینکه فعلاً آن سند مالکیت داده بشود

مهندس اردبیلی - برای چه املاک پهلوی این سرعت تقسیم می شود ولی خالصجات نمی شود توجه فرمایند اولاً تاریخ فروش و تقسیم خالصجات سال ۳۴ است املاک پهلوی را خیلی قبل از آن شروع کرده و الان تمام وسائلی که ثبت اسناد در دست دارد مشغول کار هستند و با سرعت زیاد میروند جلو و من آقا بان اطمنان می دم که با وسائلی که پیش بینی شده داریم میروم جلو منظمتر املاک خالصه ای که تا بحال دهادی درش

ندارد و در دادگستری دهادی بر علیه آن نیست تمام آنها نقشه برداری می شود و از نقشه برداری تقسیم خواهد شد (مهندس اردبیلی) - در آذربایجان که چیزی تقسیم نشده) ۱۱ فرقه در میانند و آب تمام وسائل تقسیم آن حاضر شده مشغول رسیدگی هستند که در این تقسیمات اشتباهی نشود برای اینکه بعضی از آنها که تقسیم شده در نتیجه سرعت یک اشتباهاتی شده است که پس از صدور سند مالکیت معلوم شده است اشتباهاتی بوده است ۱۱ فرقه میانند و آب و چهار فرقه در شرقی بایستی رسیدگی مجدد بشود و برای این که اشتباهاتی در این مو باشد پس از صدور سند مالکیت اشکال پیش نیاید و منظمآ مال میباید آب و خوبی در سال جاری تقسیم و اسناد آن داده می شود اما در باره این لایحه همان نظری که عرض کردم مجلس سنا طبق همان نظری که آقایان دارند و همان نظری که از بیست سال پیش تکلیف تعیین کرده اند با هم در چهار سال پیش این تکلیف را تا کید آورد و می مقررات قانون سابق را تا کید کرد که خالصه را بفروشند اگر هم تصویب می شود بفروشد باین قانون را لغو کنید و مردم را از انتظار در بیاورید آقایان این صحیح نیست یک قانونی از مجلس گذشته است به شما یک مسئولیتی داده اند چهار سال هم چند قرن انجام میدهند بنده معتقد هستم اگر آقایان مصلحت بدانند لایحه ای که برای این کار مین بکنیم که ما از این گرفتاری بنگاه خالصه راحت بشویم و اگر مصلحت نیست بگوئید که مصلحت نیست که اینکار را بکنیم و تقسیم بکنیم و بدهیم اگر مصلحت هست چرا عمل نیکند این دستگاه عرض و طویل وزارت کشاورزی آیا قادر نیست که چهارتا ده خالصه را بین رعایا تقسیم بکند آخر این وضع صحیح نیست درست نیست بنده اصولاً از آقایان تقاضا میکنم که به قانون آوردن مجلس تغییر دادن خالصه با داده بان چه جور چیزها خودتان و

ندارد و در دادگستری دهادی بر علیه آن نیست تمام آنها نقشه برداری می شود و از نقشه برداری تقسیم خواهد شد (مهندس اردبیلی) - در آذربایجان که چیزی تقسیم نشده) ۱۱ فرقه در میانند و آب تمام وسائل تقسیم آن حاضر شده مشغول رسیدگی هستند که در این تقسیمات اشتباهی نشود برای اینکه بعضی از آنها که تقسیم شده در نتیجه سرعت یک اشتباهاتی شده است که پس از صدور سند مالکیت معلوم شده است اشتباهاتی بوده است ۱۱ فرقه میانند و آب و چهار فرقه در شرقی بایستی رسیدگی مجدد بشود و برای این که اشتباهاتی در این مو باشد پس از صدور سند مالکیت اشکال پیش نیاید و منظمآ مال میباید آب و خوبی در سال جاری تقسیم و اسناد آن داده می شود اما در باره این لایحه همان نظری که عرض کردم مجلس سنا طبق همان نظری که آقایان دارند و همان نظری که از بیست سال پیش تکلیف تعیین کرده اند با هم در چهار سال پیش این تکلیف را تا کید آورد و می مقررات قانون سابق را تا کید کرد که خالصه را بفروشند اگر هم تصویب می شود بفروشد باین قانون را لغو کنید و مردم را از انتظار در بیاورید آقایان این صحیح نیست یک قانونی از مجلس گذشته است به شما یک مسئولیتی داده اند چهار سال هم چند قرن انجام میدهند بنده معتقد هستم اگر آقایان مصلحت بدانند لایحه ای که برای این کار مین بکنیم که ما از این گرفتاری بنگاه خالصه راحت بشویم و اگر مصلحت نیست بگوئید که مصلحت نیست که اینکار را بکنیم و تقسیم بکنیم و بدهیم اگر مصلحت هست چرا عمل نیکند این دستگاه عرض و طویل وزارت کشاورزی آیا قادر نیست که چهارتا ده خالصه را بین رعایا تقسیم بکند آخر این وضع صحیح نیست درست نیست بنده اصولاً از آقایان تقاضا میکنم که به قانون آوردن مجلس تغییر دادن خالصه با داده بان چه جور چیزها خودتان و

ندارد و در دادگستری دهادی بر علیه آن نیست تمام آنها نقشه برداری می شود و از نقشه برداری تقسیم خواهد شد (مهندس اردبیلی) - در آذربایجان که چیزی تقسیم نشده) ۱۱ فرقه در میانند و آب تمام وسائل تقسیم آن حاضر شده مشغول رسیدگی هستند که در این تقسیمات اشتباهی نشود برای اینکه بعضی از آنها که تقسیم شده در نتیجه سرعت یک اشتباهاتی شده است که پس از صدور سند مالکیت معلوم شده است اشتباهاتی بوده است ۱۱ فرقه میانند و آب و چهار فرقه در شرقی بایستی رسیدگی مجدد بشود و برای این که اشتباهاتی در این مو باشد پس از صدور سند مالکیت اشکال پیش نیاید و منظمآ مال میباید آب و خوبی در سال جاری تقسیم و اسناد آن داده می شود اما در باره این لایحه همان نظری که عرض کردم مجلس سنا طبق همان نظری که آقایان دارند و همان نظری که از بیست سال پیش تکلیف تعیین کرده اند با هم در چهار سال پیش این تکلیف را تا کید آورد و می مقررات قانون سابق را تا کید کرد که خالصه را بفروشند اگر هم تصویب می شود بفروشد باین قانون را لغو کنید و مردم را از انتظار در بیاورید آقایان این صحیح نیست یک قانونی از مجلس گذشته است به شما یک مسئولیتی داده اند چهار سال هم چند قرن انجام میدهند بنده معتقد هستم اگر آقایان مصلحت بدانند لایحه ای که برای این کار مین بکنیم که ما از این گرفتاری بنگاه خالصه راحت بشویم و اگر مصلحت نیست بگوئید که مصلحت نیست که اینکار را بکنیم و تقسیم بکنیم و بدهیم اگر مصلحت هست چرا عمل نیکند این دستگاه عرض و طویل وزارت کشاورزی آیا قادر نیست که چهارتا ده خالصه را بین رعایا تقسیم بکند آخر این وضع صحیح نیست درست نیست بنده اصولاً از آقایان تقاضا میکنم که به قانون آوردن مجلس تغییر دادن خالصه با داده بان چه جور چیزها خودتان و

تقسیم بکنیم و اداره اش را منحل کنیم بله منحل میکنید ولی یک اداره دیگری باسم دیگری از همان اشخاص تشکیل میدهند همان کار را میکنند اصلاحی برای تشکیلات ما خجالت آور است که چند پارچه دروا که مال دولت است و بیبایستی بین یک عده ای از رعایا تقسیم بشود چهار سال از تصویب قانون زحمت آن بگذرد و هنوز کار تقسیم آن به پایان نرسیده باشد در صورتیکه نمونه عملی املاک پهلوی است که با یک عده معدودی این املاک مورد تقسیم واقع شده است و اسناد آنرا هم بر ما داده اند و رعایا دارند بهره برداری میکنند بنده کاری با آن قانون ندارم ولی در این تبصره اش که میگردد بدو وزارت کشاورزی مکلف است هر چه زودتر طبق قانون فروش خالصجات املاک خالصه را تقسیم و بفروش در اسناد اگر مقصود تکلیف قانونی است که از بیست سال پیش تکلیف تعیین کرده اند با هم در چهار سال پیش این تکلیف را تا کید آورد و می مقررات قانون سابق را تا کید کرد که خالصه را بفروشند اگر هم تصویب می شود بفروشد باین قانون را لغو کنید و مردم را از انتظار در بیاورید آقایان این صحیح نیست یک قانونی از مجلس گذشته است به شما یک مسئولیتی داده اند چهار سال هم چند قرن انجام میدهند بنده معتقد هستم اگر آقایان مصلحت بدانند لایحه ای که برای این کار مین بکنیم که ما از این گرفتاری بنگاه خالصه راحت بشویم و اگر مصلحت نیست بگوئید که مصلحت نیست که اینکار را بکنیم و تقسیم بکنیم و بدهیم اگر مصلحت هست چرا عمل نیکند این دستگاه عرض و طویل وزارت کشاورزی آیا قادر نیست که چهارتا ده خالصه را بین رعایا تقسیم بکند آخر این وضع صحیح نیست درست نیست بنده اصولاً از آقایان تقاضا میکنم که به قانون آوردن مجلس تغییر دادن خالصه با داده بان چه جور چیزها خودتان و

بکنند آداب مناصه و مزایه را در اینجا رعایت نکنند تا شاگرد ملک را زور غلبه اگر استیت بان ملک ادعای شود آن کسی که تمام مقامهاست جواب مدعوی خواهد داد و مال لازم نیست زحمت دفاع از مدعوی را بعهده بگیرد و انباشن شما آن دعوی را جواب خواهد داد اینها بهانه است آقای معاون وزارت کشاورزی البته من بشخص جناب عالی بخصوص اعتراض ندارم چون با عالی راجع فریب خودم معترم میباشم ولی میخواهم عرض بکنم که چهار سال است این قانون گذشته بلکه پنجسال است که گذشته و هنوز شما نتوانسته اید بفروش این خالصجات خانه بدهید و اگر بفروشد وقت لازم شما داده نشده املاک بهلوی را برای شما مثال میآورم که در مدت کوتاهی چند املاک را تقسیم کردند بچند هزار خانوار و بطوری که مادر اخبار اطلاعات میخواند آنها دارند بهره مند میشوند اگر یک نفری در قانون است که شماره وقت قانون آورده و قانون را اصلاح کرده اید مانع تقسیم بکنیم پس تقسیم در دستگاه است تقسیم در اصلاح بکنید تا این قوانین بوقوع اجرا در بیاید (احسن)

نایب رئیس - آقای معاون وزارت کشاورزی

معالی که جناب آقای صدرزاده فرمودند از نظر اصول بسیار صحیح است ولی در موقع عمل مشکلاتی هست که باید توجه بشود اولاً راجع بفروش خالصجات در سنوات قبل فرمودید بایستی توجه جناب آقای صدرزاده را باین قضیه جلب بکنم که فروش خالصجات در سنوات قبل بوجوب قوانینی است که از مجلس گذشته وجود دارد که در وقت شده است وجوه نقد میبایست بآن کشاورزی بوجوب قانون تحویل شده برای سرمایه اش و اقساطی هم که بوده است قبوض اقساطی معاملات حیثاً در بانک کشاورزی ضبط است و بتدریج که وصول می کنند بحساب سرمایه بانک کشاورزی منظور می شود مطابق قانون قبلی در همان وقت که وزارت دارائی متصدی بوده اینها را فروخته و پول و اسنادش را تحویل بانک کشاورزی داده خواستم ذهن آثار روشن باشد که راجع بفروش آن خالصجات وضع این است اما در باره فروش قبلی خالصجات که فرمودید این فروش نیست تقسیم است جناب عالی خودتان از اشخاص بصیر هستید که از وضع ثبت اسناد دستگاه نیت اسناد بهتر از همه کس مستحضر هستید که تقسیم بکنده (مهندس اردبیلی) تقسیم نیست شایع میگردد اول باید تقسیم بکنیم بعد پول بگیریم فروش نیست اول تقسیم بریت است بعد فروش اقساطی ابتدا بایستی وسایل تقسیم را از نقطه نظر همکاری بایستی اسناد تهیه بکنیم و بعد واگذار بکنیم تقسیم

این املاک با نداشتن مهندس و نبودن نقشه بزرگترین مشکل است و با یستی باصرف مدت وقت انجام بشود برای اینکه هر گونه اختیاری که در این جا پیش بیاید مشکلات بعدی را فراهم می کند البته باید گفت و بن هم اذعان می کنم که ممکن بود سرعت بیشتری باین کار داده بشود ولی بنده خودم در باره این قانون بخصوص وقت کرده ام و سعی کرده ام برای این که همین حرف آقایان را که میفرمایند معتقد هستم تا وقتی که خالصجات بنام خالصه یا اداره خالصه با وزارت خانه هر چه باشد بک عمده ای که استناد می کنند نخواهند گذاشت خالصجات بفروش برسد این را می خواهیم بیاوریم باین ولی متأسفانه باید عرض کنم با حداکثر توجهی که خودم در این کار دارم سعی می توانم روابط با سایر وزارتخانه ها را تسریع بکنم در این باره چاره منحصر تهیه نقشه بردار است که این نظر را تا می بکنند جز این چاره ای نیست و در اینکار هم کمال سرعت را داریم کلاسهای نقشه برداری تأسیس کردیم و حتی برای کارهای اداره ثبت اسناد از کلاسهای وزارت کشاورزی میرند و نمایندگی داده میشود نقشه بردار وزارت کشاورزی که عملیات نقشه برداری ثبت اسناد را هم بکنند در صورتی که ثبت اسناد خودش قادر نخواهد بود که این نقشه بردار تهیه بکنند این یکی از مشکلات مهمی است که وجود دارد اما در مورد دعاوی که فرمودید بک نکته را باید توجه فرمائید در متن قانون فروش سریع نوشته شده است که خالصجاتی که مورد ادعای دادگستری نیست تقسیم شود و ماموظیم خالصجاتی را بفروشیم که موارد ادعا در باره آنها تمام شده باشد و البته توجه خواهیم فرمود که نمیشود یک خالصه ای که هنوز دعوی دارد بین مردم تقسیم بکنیم بین یک عمده رهایی که بی اطلاع از قوانین هستند تقسیم بکنیم و بعد بگوئیم بروید دعوا را با طرف حل بکنید اصلاً شایسته کار دولت نیست با خالصجاتی را که مورد ادعا هست و اشخاص رویش ادعا دارند بین رها یا تقسیم بکنیم و بیا آنها اسناد بدهیم و بعد بگوئیم بروید دادگستری و جواب مردم را بدهید این مصلحت دولت نیست درست برعکس دولت بفرماید توجه خواهد فرمود که تا وقتی دعوی حل نشده نمی شود تقسیم کرد

نایب رئیس - آقای ازباز مخالفید؟

بفرماید
ازباز - چون متوجه شدم در اطراف این لایحه بحث شروع شده (بیات) ما کو - موافقید یا مخالف ؟ مثل اینکه مخالف بلی یک موضوعی بمطرح آمد دیدم جای تذکرش اینجا است اهم از اینکه ترتیب اثر بدهند یا ندهند و مسلم نخواهند داد بک قریبای هست در میناب بنام شیخ آباد شیخ حسنی بوده مالک این قریه زور مأمورین زیاد بوده ملک مردم را متصرف شده اند سالهای متعددی آنچه شکایت کرده اند بجائی نرسیده (صدرزاده زنده است یا مرده ؟) ورته اش زنده اند آنچه شکایت کردند بجائی نرسیده وقتی بنده افتخار نمایندگی جزایر و بنادر بحر عمان را پیدا کردم بنده مراجعه کردند مدار کشاثر افرستادند آقایان خدا شاهد است چهار سال تمام من آنچه که بوزارت کشاورزی و اداره خالصه نوشتم یک سطر بن جواب ندادند تمام مدارک را هم فرستادم هر وقت هم خودم رفتم اظهار بی اطلاعی کردند که نمیدانم کجاست در کدام ضبط رفته میگردد پیدا میکنیم و بالاخره باصطلاح بعضی اشخاص ما از رو تقسیم دیگر بکلی تعقیب کردیم خسته شدم حالا جناب آقای معاون وزارت کشاورزی یادداشت فرمائید متجاوز از چهل نفره نامه نوشته شده است بنام شیخ آباد میناب اگر آن سابقه را پیدا کردید و دو سطر نامه بن جواب دادید مطمئن باشید کارها اصلاح میشود و الا لایحه اصلاحات ارضی و خالصه همه از بین می رود

نایب رئیس - آقای دکتر رضایی
مخالفید یا موافق؟
دکتر رضایی - بفرماید
نایب رئیس - بفرماید
دکتر رضایی - جای هیچگونه تردید نیست که در حال حاضر یکی از برامه هایی که از نقطه نظر ایران مورد توجه دنیا قرار گرفته است برنامه اصلاحات ارضی و قانون اصلاحات ارضی است که تقسیم مجلس شورای ملی رسیده است و در مجلس سنه و در بحث است عرض کنم که ما اگر بخواهیم زاده داشته باشیم که قادر باجرای قانون اصلاحات ارضی هستیم و بنده امیدوارم رجاء وائق دارم که موفق خواهیم شد ما ابتدا بایستی مسئله خالصه را حل بکنیم (صحیح است) ما اگر مدعی هستیم وزارت کشاورزی چنانچه مدعی است میتواند بنحو مطلوب و آتاتورک مورد نظر قوه مقننه و قانون گذار است اصلاحات ارضی را انجام بدهد و مسئله تقسیم املاک در این کشور عملی بکند در این صورت همان وزارت کشاورزی بایستی قادر باشد که در درجه اول آنچه مربوط به خود است انجام بدهد بنابراین بنده فقط بعنوان تذکره خواستم عرض بکنم جناب آقای حکیمی استدعا میکنم این مطالب را با اطلاع تمام اولیای وزارت کشاورزی برسانید که حیثیت وزارت کشاورزی و حیثیت این دولت و اجرای قانون اصلاحات ارضی در گرو انجام تقسیم خالصجات است

(صحیح است - احسن) اگر شما موفق شدید تقسیم خالصه را بنحو مطلوب انجام بدهید شما نمیتوانید ادعا بکنید که قادر به اجرای قانون تقسیمات و اصلاحات ارضی هستید اگر شما موفق نشوید که تقسیم خالصه را بنحو مطلوب انجام بدهید شایسته است که تقسیم املاک را بنام قانون اصلاحات ارضی را ندارید (احسن - احسن)

نایب رئیس - رأی گرفته می شود و در شور مواد آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده اول قرائت می شود

(شرح زیر خوانده شد)
ماده ۱ - بهره برداری و اداره نمودن خالصجات تا موقعیکه بر طبق قانون فروش و تقسیم خالصجات مصوب آذر ۱۳۳۴ بفروش برسد بر طبق قانون انتقال خالصجات مصوب ۲۹ فروردین ۱۳۳۶ بعهده وزارت کشاورزی خواهد بود

تیسر - وزارت کشاورزی مکلف است هر چه زودتر طبق قانون فروش خالصجات املاک خالصه را تقسیم و بفروش برساند تا وقتی که تمام اراضی خالصه بفروش نرفته هزینه های عمرانی از قبیل تنقیه قنات و برداشت و حمل و نقل محصول در موارد ضروری بدون رعایت مناصه با مسئولیت متصدی مربوطه انجام خواهد گرفت

مگر بولهای که در گذشته داده شده مال این مملکت نبوده است مال خزانه نبوده است مال پادشاه نبوده است بگذارید این حرفها بگفته بشود تا نظایر آن واقع نشود و مورد تمجید و تقدیر واقع نشوند این جا میفرمایند که وزارت کشاورزی مکلف است هر چه زودتر طبق قانون فروش خالصجات املاک خالصه را تقسیم و بفروش برساند این در حقیقت باصطلاح فقها یک واجب موسمی است اما از آنجایی که این دایره اش تا قیام قیامت خواهد بود آقا شما که مسئول این وزارت خانه هستید بگوئید که من این عمل را در ظرف دو سال که مال انجام میدهم بکندری هم بیشتر مدتش را تعیین بکنید تا اقلاً ما مردم بدانند که در یک مدت یعنی مثلاً پس از یکسال این قانون انجام می یابد و اگر نتواند در انجامش شد ما بتوانیم بوسیله این را بگوئیم که چرا در این مدت که خودتان تهدید کردید انجام بدهید ندادید آخر برای بهره برداری از چهار قریه خالصه که نمیشود چندین دوره مجلس در این جا از ثبت املاک و خالصه صحبت کرد و بحث کرد که دولت چهار قریه خالصه دارد یک روز قانون برای فروش یک روز قانون برای بهره برداری و حالا قانون برای ریشه و فلان آخر این کار را تمام کنید این آقایان هم که متصدی کار بنگاه خالصه هستند البته در شخصیت خودشان هم معترم و معتبر هستند یک کاری برایشان پیدا فرمائید مگر حتماً باید اشتغال بکار خالصه داشته باشند لا بد وجود هی محترم هستند کاری از آنها ساخته است کارهای دیگری بآنها بدهید بکارهای مفیدی آنها را بگذارید برای اینکه عمده اشتغال بکارهایی داشته باشند با چهار تاده خالصه پادشاه خالصه را بهانه کرد و به بطور سال سال صحبت کرد و چندین دوره قانون را موقوف گذاشت همکار معترم من آقای دکتر رضایی در اینجا یک مطلبی فرمودند که بسیار مطلب اساسی بود بنده نظرم هست در همان موقعی که املاک بهلوی قسمت شد در مجلس اینجا بحث شد صحبت شده مانوقت هم بعضی ها عقیده داشتند که مسئله اصلاحات ارضی که اخیراً در مجلس مطرح شده برای عمل و برای تجربه دولت در املاک خالصه ای که مال خودش است و اشخاص مدعی و صاحب آن نیستند عمل بکنند به بنیام اولاً بطوری تواند عمل بکنند ثانیاً به بنیامی حاصل می شود آنوقت قانون اصلاحات ارضی را هم شروع بکنیم قانون اصلاحات ارضی آمد مجلس شورای ملی با حسن نیت اصلاحاتی در آن کرد و تصویب کرد الان هم در مجلس سنه مورد رسیدگی است ولی هنوز شما این قانون خالصجات را انجام ندادید که مردم بدانند از احوال انباش تولید و آسایش کشاورز و رعیت چه آثاری بوجود می آورد بایستی که بنده از جناب عالی تقسیم شود من باید از خزانه دولت خرج

و از نظر غیر شواهی مملکت دولت است پادشاه بفرماید و بان اشخاصی که متصدی این کارها هستند توجه دهید که اینکارها را زودتر انجام بدهند من اهل بنگاه نیستیم ولی میخواهم بگویم که بیشتر کارها در مملکت ما متوقف بر استعدادهای این مردم است و دولتی افراد است این مردم معترم و ذریه دارانی که اینجانشته است بسیار کم مدعا و بر کار است (صحیح است) یک رقم بر تا کس و نرخ مالیات این مملکت بفرود اما این مالیات های وصولی اخیراً بطوریکه من در روزنامه میخوانم با ماههای مشابه در سال گذشته که همین قانون و همین نرخ وجود داشته مقایسه بکنید ببینید که تفاوت آن چندتر است همان قانون بوده است بکندری مر ائبت بیشتری شده است و مالیات بیشتری وصول شده است من امیدوارم که این روش در بنگاه خالصجات هم بوجود بیاید و آن اداره ای که بوجوب این قانون قائم مقام این بنگاه خالصه را حوم خواهد شد بکندری کوشش بیشتری بکنند این مسئله تقسیم و فروش خالصجات را عمل بکنند تا اینکه بکندری هم عملی راجع با اصلاحات ارضی برای مردم این مملکت فراهم بشود

نایب رئیس - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - البته سروران عزیزم جناب آقای صدرزاده و جناب آقای دکتر رضایی آنطوریکه لازم بود صحبت فرمودند فقط بنده خواستم یک تذکرات کوچکی هم بوزارت کشاورزی بدهم چون دولت واقفاً حسن نظر دارد باور کنید دولت میخواهد کارهایی بظرف مردم انجام بشود ولی بعضی دستگاهها هستند که نمیگذارند منظور شاه مملکت و منظور دولت از پیش بردن آن دستگاهها یکی هم بنگاه خالصه است آقایان ترتیب بدهید نقشه برداری و وقت لازم دارد ۴-۵ سال پیش مالایه تقسیم خالصجات را تصویب کردیم و دادیم بدست دولت ولی تا حالا عمل نشده است اعلیحضرت همایونی با آن حسن ظن عظیمی که دارند با سرعت عجیبی شاید می شود گفت که بنیاد املاک بهلوی اینطور که وزارت کشاورزی وسایل دارد و مهندس دارد و میتواند نقشه بردار تربیت کند آنها وسایل دستگاهها شایدمی توانند مهندس وقت نقشه بردار تهیه کنند ولی با این سرعت عجیب املاک بهلوی دارد تقسیم می شود مصداق مثل شاه می بخشد شیعلی خان نمی بخشند همین است باید دستگاههای دولت هم سعی کنند که این خالصجات را هر چه زودتر تقسیم کنند تا این که هم از خزانه مملکت چیزی بیرون نرود و هم رعیت و کشاورز آسوده و راحت بکارهای فلاحی بپردازد مثلاً ملاحظه فرمائید دولت می گوید من برای این که این املاک را تقسیم کنم بهش از این که تقسیم شود من باید از خزانه دولت خرج

کم و این قنات را در آن کم و یک قسمت را آبادی و همان یککم بعد تقسیم بکنم البته من مقیدم دارم که بدهند بر عت از خود دولت خیلی بهتر می تواند اداره کند و آباد کند بقیه من بطوریکه پیشنهادم تقسیم مقام ریاست کرده ام باید برای اینکار مدت معین شود اگر مدت معین نشود این قانون کس داراست می دولت خواهد گفت که اعتراض کرده اند باین که خرابه است و باید اصلاح و آباد شود تا این املاک را بشود تقسیم کرد باین صورت این خالصجات به چه وجه تقسیم نخواهد شد ولی با آن تصریح می شود که بنده پیشنهاد دادم قطعاً قانون عملی می شود

نایب رئیس - آقای موسوی مخالفید

موسوی - بنده در ابتدای تقسیم با وجود بودن قانون فروش خالصجات که دولت مکلف برای اجرای آن بوده است این عبارتی که در تصریح ماده دو آن نوشته شده بجه منظور است زیرا قانون از مجلس شورای ملی و مجلس سنا گذشته است و قابل اجرا است و باید هر چه زودتر اجرا شود و اجرا شده باشد بعد متوجه شدم که اصلاحات در این تصریح برای قسمت ذیل آن میباشد یعنی اجازه انجام عملیات مال و رهبران و خلاصه نگه داشتن وضع خالصه بصورت نامی است و الا قانونی مسلماً گذشته است و قابل اجرا است و بایستی هر چه زودتر اجرا بشود همکاران معترم بنده از نقطه نظر تسریع در تقسیم خالصجات صحبت های فرمودند که بسیار صحیح و لازم بود ولی بنده چون اطلاع از آن قسمت ها می کما اجرا کرده اند دارم می خواهم از دولت تقاضا کنم که این قانون را هر چه زودتر اجرا کند ولی صحیح اجرا کند نه با آن ترتیبی که در گذشته اجرا شده است در خوزستان دهستان بسیار همی بنام هندوستان وجود دارد خالصه مسام دولت هر سه ده از اقرا این دهستان را در گذشته ظاهر آ تقسیم کرده اند ولی عملی میتوان گفت که این تقسیم اجرا شده است زیرا با کمال تأسف عرض میکنم که تقسیم از روی نقشه انجام شده است یعنی اراضی مساحی شده است نقشه برداری شده و از روی نقشه اسناد مالکیت بزارهین داده شده است بدون این که این نقشه روی زمین پیاده شده باشد و زارعهین بدانند کدام قطعه زمین را مالک هستند و کدام قطعه زمین آنها داده شده است و در صدد عمران و آبادی آن فریاد بکنند باین ظاهر امر این است که است ولی حقیقت امر چنین چیزی نیست بر فرض اینکه این تقیسه هم نبود بنظر بنده تقیسه اصلی در نظر گرفته نشده و رفع شده و آن کمک به کشاورزان است که جدیداً مالک شده اند یا می شوند زیرا در قانون فروش خالصجات

برای دولت تکلیف بود که هر جا اقدام به اجرای قانون میکنند شرکت های تعاونی برای کمک بزارعهین ایجاد کند که زارعهینی که در یک تحول جدیدی قرار میگردد با استفاده از آن تشکیلات جدید بتوانند امور کشاورزی خودشان را پیشرفت بدهند منظور اصلی از واگذاری املاک خالصه تحقق پیدا کند و متأسفانه این قسمت به چه وجه رعایت نشده و منظوری که از فروش خالصات بوده عملی نشده بطوریکه اخیراً خود وزارت کشاورزی هم که متوجه این تقیسه معین نبودن سهم هر کشاورز شده است و مهندسین نقشه بردار به هندوستان فرستاده است و مشغول هستند که این را رفع کنند بنده خواستم از دولت سؤال کنم که آیا بهتر نیست که قبل از اینکه اسناد واگذاری را بزارعهین بدهیم بنده این نقشه برداری ها را اجرا کنیم و الا لازم نیست که بوزارت واگذاری باشیم و بعد این تصور را شروع کنیم بنده در قسمت دهاتی که در گرمیاز حوزه طهران هم تقسیم شده است اطلاع ای دارم که می توانم عرض کنم با وجود اینکه بیرون ها ربال صرف هزینه تقسیم چند تاده شده است متأسفانه آن تقسیم هم صحیح انجام نگرفته است زیرا بنابر اطلاعی که دارم اسناد مالکیت در دست زارعهین هست ولی معلوم نیست که اراضی مربوط بان اسناد در کجاست امیدوارم معاون معترم بوزارت کشاورزی تصدیق داشته باشد که این عریضی که بنده عرض میکنم بی بی اطلاع صحیح است بهمان دلیل که الان مشغول رفم آن اوائس هستند بنده هم مانند همکاران معترم معتقد هستم که قانون فروش خالصجات باید هر چه زودتر اجرا شود ولی این ترتیبی که عرض شد نه با آن ترتیبی که تا پیش انجام شده است دلیل دیگری که برای بنده مهم میرسد بیانی است که آقای وزیر کشاورزی در جلسه کبیس ن حاضر مربوط بایچه اصلاح ارضی میگردد و فرموده بودند که باید بدو قانون فروش خالصجات اجرا شود سپس قانون اصلاح ارضی مرحله اجرا در بیاید البته از نقطه نظر قانون بعد از این که قانون اخیراً در هر مراحل نهایی خود را طی کرد هر دو قانون هستند و هر دو معتبر و لازم الاجرا و از نظر قانونی لازم نیست که منظور اجرای قانون اولی باشد تا بعداً آن دیگری را اجرا کنیم و هر دو قانون باید اجرا شوند و قابل اجرا هستند ولی طبیعتاً است که قانون فروش خالصجات چنانچه خوب اجرا شود همانطوریکه آقای دکتر رضایی بیان فرمودند موجب خواهد بود که آن قانون خوب اجرا شود و منظور اصلی از تقسیم آن قانون و تصویب آن قانون حاصل شود بنابراین من خواهش می کنم که قانون فروش خالصجات را هر چه زودتر انجام بدهند اما با ترتیبات صحیح نه به آن

تبره ۲- ابنه و اراضی کلیه مؤسسات کشاورزی واقع در املاک بهای متعلق به دولت است مال الاجاره و حق الارض گذشته نیز قابل مطالبه نخواهد بود.

نایب رئیس- ماده چهارم فرائض می شود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴- تمقیب دعوی طرح شده و با طرح دعوی جدید نسبت بهین یا منافع و حقوق املاک خالصه و مدافعه از دعوی که علیه دولت در مورد عین یا منافع و حقوق خالصجات اقامه شده و یا خواهد شد وصول مطالبات و پرداخت دیون و تعهدات اداره و بنگاه خالصجات سابق به همه وزارت کشاورزی خواهد بود دولت تمقیب و دفاع از دعوی مربوطه با املاک و خالصجاتیکه مورد استفاده و در تصرف وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی است ام از آنچه قبلاً طرح شده یا بعداً طرح شود.

تبره ۱- مسئولیت حفاظت نگاهداری کلیه اسناد مالکیت املاک و مستغلات دولتی و انجام تشریفات صدور سند مالکیت ام از آنکه مورد استفاده وزارتخانه و مؤسسات دولتی واقع و یا در تصرف خالصه باشد و ام از آنچه که وزارتخانه ها مستقیماً از بودجه خود خریداری و از طریق دیگر تحصیل نموده اند و مالکیت آنرا بنام آن وزارتخانه یا مؤسسه دولت می باشد به همه وزارتخانه ها و مؤسسات وزارت کشاورزی است و در تصرف آنهاست وزارت کشاورزی موظف است اطلاعات و سوابق و رونوشت مصدق مدارک مالکیت مربوطه باین قبیل رقبات را که در خالصه موجود است بوزارتخانه یا مؤسسه مربوطه تحویل نماید.

تبره ۲- نمایندگان معرف شده برای تمقیب و دفاع دعوی خالصه در دادگاهها میتوانند بعنوان وکیل مدافع از کلیه حقوق خالصه دفاع نموده و دادگاهها آنها را باین سمت خواهند پذیرفت و در صورت محکوم شدن طرف دعوی وزارت کشاورزی یا وزارتخانه یا مؤسسه که حکم بنفع اوصاف شده است حق مطالبه خسارت و حق الوکاله را طبق تعرفه وزارت دادگستری خواهد داشت.

نایب رئیس- پیشنهاد ماده چهارم فرائض می شود (شرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس پیشنهاد بنماید تبره زیر ماده ۴ اضافه شود:

بمنظور ختم پرونده هایی که در مورد تاریخ احداث امیان و ریشه بین دولت و اشخاص مطرح است صاحبان امیانی میتوانند مرصه مربوطه را حداکثر تا ده هکتار به بینی قطعات مجاور که معامله گردیده خریداری نمایند و باید مقام ریاست مجلس شورای ملی این جانب پیشنهاد می نماید موضوع

افراز و تقسیم املاک خالصجات با املاک بهای و اگذار و بنگاه خالصجات منحل گردد. نایب رئیس- ماده پنجم فرائض می شود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵- وزارت کشاورزی می تواند در مواردی که سازش یا استرداد دعوی را مقتضی بداند پرونده های مربوطه را با اظهار نظر صریح مشاورین حقوقی بکمیسیون که از سه نفر قضات عالی رتبه بنا به معرفی وزارت دادگستری تشکیل میشود ارجاع و کمیسیون نظر صریح خود را نسبت به تمقیب یا استرداد سازش دعوی اعلام خواهد داشت قبول و عدم قبول نظر کمیسیون و شرایط استرداد سازش بپیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیات وزیران خواهد بود بهرحال طرف دعوی در قبول این تصمیم مخیر است.

نایب رئیس- ماده شش فرائض می شود (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶- وزارت کشاورزی و مؤسسات دولتی و ادارات املاک و مستغلات بهای از پرداخت هر گونه هزینه ثبت املاک و مخارج دادرس ام از حق الثبت و هزینه های مقدماتی و نیمه شش اجرائی معاف میباشند.

نایب رئیس- ماده هفتم فرائض می شود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۷- درآمد ویژه خالصه پس از وضع مخارج اداری و هزینه نگاهداری و تعمیرات و بهره برداری بقیه بخرانه داری کل تحویل میگردد.

نایب رئیس- پیشنهادی رسیده قرائت می شود (شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید ماده ۷ باین نحو اصلاح شود ماده ۷- درآمد ویژه املاک خالصه پس از وضع مخارج اداری و هزینه نگاهداری و تعمیرات و بهره برداری بقیه بصرف هزینه های مربوط بنقشه برداری و تقسیم املاک خالصه خواهد رسید. مهندس دهستانی نایب رئیس- ماده هشتم فرائض می شود (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ وزارتخانه های کشاورزی و دارائی و دادگستری امور اجرای این قانون میباشند.

نایب رئیس- پیشنهادی بعنوان ماده العاقی رسیده که فرائض می شود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نماید ماده ذیل بلاوجه از خالصجات اضافه شود.

ماده العاقی- دولت مجاز است از اراضی مذکور در تبره ۲ ماده ۲ این قانون بنا بپیشنهاد وزارت کار و مواصلات وزارت کشاورزی و بر طبق آیین نامه ای که توسط وزارت کار تهیه و بتصویب کمیسیون کار مجلسین خواهد رسید بکارگران و امید

صلاحیت که مقیم شهرستان مربوطه بوده خود و عیال آنها در آن شهرستان دارای خانه ملکی نباشند و سابقاً هم از اراضی دولتی استفاده نکرده باشند و اگذار نمایند.

دکتر حسن انشار نایب رئیس- لایحه بایشتهادات به کمیسیون مربوطه فرستاده میشود.

۴- بیانات آقای نایب رئیس دکتر بابرزاد تار از فوت مرحوم حاج میرزا هاشم آشتیانی

نایب رئیس- طبق اطلاعی که رسیده یکی از رجال متدین که شش دوره نمایندگی مجلس شورای ملی را داشته است مرحوم حاج میرزا هاشم آشتیانی فرزند مرحوم آیت الله حاج میرزا حسن آشتیانی فوت کرده اند مرحوم حاج میرزا هاشم آشتیانی در ادوار ۳ و ۶ و ۷ و ۸ از طرف تهران شهرستان سبزوار نمایندگی کرده این است که ما به احترام آن مرحوم از خداوند می خواهیم روح آن مرحوم را قرین مغفرت و شادی بفرمایند (انشاءالله) و بازمانده کان ایشان بخصوص بنمایند معترم آقای دولتشاهی که تشریف ادارت تسلیت عرض می کنم (صحیح است).

۵- بیانات آقای وزیر دارائی در قبال بیانات جلسه قبل آقای دکتر سید امامی

نایب رئیس- آقای وزیر دارائی بفرمائید.

وزیر دارائی (سراشکر ضرفرام) -

در یکی از نقاط های قبل از دستور جلسه قبل جناب آقای دکتر سید امامی در این جا بیاناتی فرمودند که چون خیلی برای بنده حائز اهمیت بود در این جا حاضر شدم که چندین دقیقه باعث زحمت و مصدع آقایان شوم و جواب عرض کنم ایشان ضمن بیاناتشان از بیاناتی که بنده نسبت داده شده بود که در شورایی اصناف گفته ام باعث استعجابشان شده بود و بنده تعجب کردم که چطور ایشان آنرا قبول فرموده اند ایشان گفته بودند که بنده در شورایی اصناف ضمن صحبت با اصناف گفته ام که یک طیبی که دخل روزانه اش را قادر نیست بشرد چرا از یک هوه چی کمتر مالیات می دهد قضاوت این را من بخود آقایان و اگذار می کنم وقتی بنده برای اصناف که البته آنها هم شخصیت دارند محترم مند برای اصناف کوچک برای تعیین مالیاتشان میروم با خود آنها تماس می گیرم (احسن) و نظریات آنها را میخوانم قضاوت آنها را میخوانم چطور ممکن است نسبت بیک طبقه مهم مملکت یک طبقه ای که افتلاحیات و ممت خود بنده و هاله بنده در دستشان

است و مملکت ما از وجود آنها احدا کثر استفاده را میکنند و تمام طبقات مملکت به آنها نظر دارند احترام دارند بنده بدون نظر آنها بروم بگویم من میخوانم از آنها بنظر مالیات بگیرم یک دمه دیگر یکی از آقایان ارباب جراید اشتباهاً یک همچو بعضی را پیش آورد و بعضی از آقایان اطباء که من این چارسم گله میکنم شروع کردند و مقالات مغتلفی را از آنها خواندم ولی هیچ جواب عرض نکردم و هیچ بعضی هم تا بحال نشده و این مورد دوم است یکی از ممبرین که بنده یقین دارم اشتباه کرده یا گوش نشنیده این جور خیال کرده بنده از هشتاد و شش صنف دعوت کرده بودم که نمایندگان آن ها بیایند در شورایی اصناف و دانه دانه با آنها راجع به مالیاتشان صحبت کردم و آن وقت راجع باین صنف بخصوص و این طبقه متناز خاصه که در دولت هم نماینده ای دارند خود آقای وزیر بهداری و قانون هم درین مورد همین کرده است که در مورد آقایان اطباء واسطه آن آقای وزیر بهداری است و تشخیص بکمیسیونهائی که برای اطباء است با وزارت بهداری است با وجود این آنوقت بنده بروم یک همچو حرفی بزنم بنده رسماً آنرا تکذیب میکنم و امیدوارم که آقایان اطباء تکذیب بنده را که در یک محل رسمی عرض میکنم قبول بکنند و من بعد هم بنده با خود آقایان تماس میکنم و موضوع مالیات را بنده از اعلاض میباشم هیچ بعضی ندارم میباشم از جای دیگر پیدا میشود و آقایان خوب میدانند که بنده دست گذاشته ام آنجا و اگر اشخاص دیگری را جلو بنده وادارند باز بنده از آنها بشارد نمی شوم چلو شان را خواهم گرفت ولی بنده از آقایان تقاضا دارم که با این بحث ها بیچورت چایو مارا نگیرند که چنین جان چیزی بوده هر وقت لازم شد بنده از چند نفر از آقایان اطباء دعوت میکنم که بدقت بنده تشریف بیاورند و با خود بنده میروم بالاخره بنده دوماً طیب که به شناسم که اگر مشکلی پیدا شد با آنها ملاکرم و راه حلی پیدا میکنیم.

دکتر سید امامی- بنده بنده اندکی از طرف جامعه پزشکان از بیانات آقای وزیر دارائی تشکر میکنم.

نایب رئیس- جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز یکشنبه ساعت ۹ صبح خواهد بود.

۶- تعیین موقع و جلسه بعد ختم جلسه

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر موسی خمینی